



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobkyně: **HUTIRA s.r.o.**, IČ 25324870, se sídlem Vintrovna 398/29, Popůvky, zast. Mgr. Ing. Vítém Křivánkem, advokátem, se sídlem V parku 2316/12, Praha 4, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 1292/25, Praha 5, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalované, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. 8. 2025, č. j. 9 A 37/2024-38,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 27. 8. 2025, č. j. 9 A 37/2024-38, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Shrnutí předcházejícího řízení

[1] Žalobkyně se u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) žalobou domáhala ochrany před nezákonným zásahem ze strany žalované spočívajícím v tom, že žalovaná neakceptovala žalobkyní podaný *Přehled o výši pojistného za leden 2024* ze dne 19. 2. 2024 (dále jen „přehled“) a považovala jej za podání, ke kterému se nepřihlíží ve smyslu § 123e odst. 2 písm. a) zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění účinném do 31. 12. 2024 (dále jen „zákon č. 582/1991 Sb.“). Stalo se tak, neboť žalobkyně ve zmíněném přehledu uvedla v položce B.6. Pojistné za zaměstnance částku 287.475 Kč, což odpovídalo 7,1987 % vykázaného úhrnu vyměřovacích základů zaměstnanců v položce B.1., přičemž bylo možné uvést pouze částku odpovídající 7,1 %, a to podle § 7 odst. 1 písm. c) zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění účinném do 31. 12. 2024 (dále jen „zákon č. 589/1992 Sb.“). V důsledku nutnosti podat další (nový) přehled pak žalobkyně neuplatnila včas slevu na pojistném. Městský soud rozsudkem ze dne 27. 8. 2025, č. j. 9 A 37/2024-38,

žalobu zamítl jako nedůvodnou. Shledal totiž, že žalovaná postupovala plně v souladu s právními předpisy.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalované

[2] Proti uvedenému rozsudku městského soudu podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) včasnou kasační stížnost. V ní namítla, že napadený rozsudek je nepřezkoumatelný, neboť se v něm městský soud nevypořádal s přednesenými závěry judikatury Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu. Dále stěžovatelka trvá na tom, že podaný přehled neobsahoval vadu ve formátu, struktuře či tvaru, ale pouze chybu v obsahu, a ta nevede k aplikaci § 123e odst. 2 písm. a) zákona č. 582/1991 Sb., tzn., že jej žalovaná měla akceptovat, neboť byl zpracovatelný. Navrhla proto, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

[3] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že se ztotožňuje s napadeným rozsudkem a navrhla žalobu zamítnout.

III. Posouzení kasační stížnosti

[4] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní ve znění účinném do 31. 12. 2025 (dále jen „s. ř. s.“), podle nichž byl vázán rozsahem a důvody, jež stěžovatelka uplatnila v kasační stížnosti. Stěžovatelka uvedla, že kasační stížnost podala z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

[5] Podle písm. a) zmíněného ustanovení, *kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.* Podle písm. d) téhož ustanovení, *kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.*

[6] Ještě než přistoupil k vypořádání uplatněných kasačních námitek, zkoumal Nejvyšší správní soud s ohledem na § 109 odst. 4 s. ř. s. otázku, zda řízení před městským soudem netrpělo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Konkrétně řešil otázku, zda má Česká správa sociálního zabezpečení skutečně vystupovat v pozici žalované strany, resp. zda jí lze z hlediska pasivní věcné legitimace tvrzený zásah přičítat. Totožnou otázkou se totiž na podkladě obdobného případu zabýval v rozsudku ze dne 12. 11. 2024, č. j. 7 Ads 105/2024-24, přičemž shledal, že pasivně věcně legitimována byla toliko příslušná okresní správa sociálního zabezpečení. Ta však již od 1. 1. 2024 není orgánem sociálního zabezpečení ve smyslu zákona č. 582/1991 Sb. (v zákoně byla nahrazena územní správou sociálního zabezpečení).

[7] Podle § 3 odst. 3 zákona č. 582/1991 Sb., *orgány sociálního zabezpečení jsou:*

a) *ministerstvo práce a sociálních věcí,*

pokračování

- b) Česká správa sociálního zabezpečení,
- c) územní správy sociálního zabezpečení,
- d) institut posuzování zdravotního stavu,
- e) ministerstvo vnitra,
- f) ministerstvo spravedlnosti,
- g) ministerstvo obrany.

[8] Podle § 6 odst. 3 písm. a) bod 7. zákona č. 582/1991 Sb., územní správy sociálního zabezpečení rozhodují o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti včetně záloh, o penále a o přírážce k pojistnému na sociální zabezpečení, a o zřízení zástavního práva v případě dluhu na pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, penále nebo pokutě.

[9] Podle § 9 odst. 1 zákona č. 589/1992 Sb., zaměstnavatel odvádí pojistné za jednotlivé kalendářní měsíce. Pojistné za kalendářní měsíc je splatné od prvního do dvacátého dne. Pojistné se odvádí na účet příslušné územní správy sociálního zabezpečení. Podle odst. 2 téhož ustanovení, zaměstnavatel je povinen ve lhůtě stanovené v odstavci 1 předložit příslušné územní správě sociálního zabezpečení na předepsaném tiskopisu přehled o výši vyměřovacího základu stanoveného podle § 5a odst. 1 písm. a) a vyměřovacího základu stanoveného podle § 5a odst. 1 písm. b) a o výši pojistného, které je povinen odvádět, s uvedením čísla účtu, z něhož byla platba pojistného provedena. Zaměstnavatel plní povinnost uvedenou ve větě první zasláním přehledu v elektronické podobě způsobem uvedeným v zákoně o organizaci a provádění sociálního zabezpečení.

[10] Podle § 123e odst. 2 písm. a) věty první za středníkem a věty druhé před středníkem zákona č. 582/1991 Sb., podání nebo jiný úkon lze v elektronické podobě učinit pouze ve formě datové zprávy, a to ve formátu, struktuře a tvaru určeném příslušným orgánem sociálního zabezpečení. Nesplňuje-li podání nebo jiný úkon tyto podmínky, nepřiblíží se k němu.

[11] Podle § 82 s. ř. s., každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.

[12] Podle § 83 věty první před středníkem s. ř. s., žalovaným je správní orgán, který podle žalobního tvrzení provedl zásah.

[13] Při „nahrazení“ okresních správ sociálního zabezpečení územními správami sociálního zabezpečení nedošlo ke zúžení jejich působnosti v oblasti podávání přehledu o výši pojistného.

[14] Věcná legitimace je stavem plynoucím z hmotného práva. Věcná legitimace je předpokladem úspěšnosti žaloby, a nikoliv předpokladem meritorního projednání a rozhodnutí věci. Aby byl žalobce úspěšný, musí být aktivně věcně legitimován, tj. musí být nositelem subjektivního práva, jehož ochrany se domáhá, a žalovaný musí být legitimován pasivně, tj. musí být nositelem tomu odpovídající subjektivní povinnosti. Pasivní věcnou legitimaci je nutné od počátku pečlivě zkoumat především v těch žalobních řízeních podle

s. ř. s., v nichž osobu žalovaného neurčuje zákon, ale žalobce sám svým tvrzením. Tak je tomu např. v rámci řízení o ochraně před nezákonným zásahem, pokynem či donucením (§ 82 a 83 s. ř. s.). Nelze-li označenému žalovanému přičítat nezákonný zásah, pokyn nebo donucení, proti němuž žalobce brojí, nemůže být jeho žaloba úspěšná z důvodu nedostatku pasivní věcné legitimity na straně žalovaného a musí být zamítnuta.

[15] S ohledem na uvedené Nejvyšší správní soud dospěl obdobně jako v již zmíněném rozsudku ze dne 12. 11. 2024, č. j. 7 Ads 105/2024-24, k závěru, že Česká správa sociálního zabezpečení není původcem předmětného zásahu, ale lze jej v případě stěžovatelky přičítat pouze Územní správě sociálního zabezpečení pro Kraj Vysočina, Jihomoravský kraj a Zlínský kraj, již byl v souladu s § 9 odst. 2 zákona č. 589/1992 Sb. podaný přehled adresován. Nejvyšší správní soud k tomu opětovně dodává, že ačkoliv stěžovatelka podala přehled prostřednictvím e-portálu České správy sociálního zabezpečení, od něhož také obdržela informaci o neakceptaci tohoto podání, tato skutečnost neznamená, že se tvrzeného zásahu dopustila právě Česká správa sociálního zabezpečení. Ta podle citované právní úpravy není v tomto případě pasivně věcně legitimována.

[16] Městský soud v řízení o žalobě měl vzhledem k nesprávnému označení žalované strany postupovat v souladu s pokyny rozšířeného senátu formulovanými v usnesení ze dne 9. 12. 2014, č. j. Nad 244/2024-53. V něm konkrétně uvedl, že: „[v] řízení o ochraně před nezákonným zásahem, pokynem, nebo donucením správního orgánu (§ 82 a násl. s. ř. s.) je třeba vykládat § 83 s. ř. s. tak, že soud na základě tvrzení žalobce, eventuálně doplněného na výzvu soudu, a s přihlédnutím k dalším informacím, které má soud případně k dispozici, po právní stránce posoudí, kterému správnímu orgánu je s ohledem na tato tvrzení přičitatelné jednání, jež má být podle žalobce nezákonným zásahem. Liší-li se tento závěr soudu od projevu vůle žalobce označujícího žalovaného, upozorní soud žalobce na svůj závěr a vyzve jej, aby případně reagoval úpravou označení žalovaného. Pokud žalobce i poté, co byl soudem upozorněn na jiný právní závěr soudu ohledně otázky, kdo má být v dané věci žalovaným, setrvá na svém původním náhledu na tuto otázku a neupůsobí patřičně označení žalovaného a návrh výroku rozhodnutí soudu [§84 odst. 3 písm. d) s. ř. s.], nemůže být jeho žalobě vyhověno. Jelikož takto městský soud nepostupoval, zatížil řízení o žalobě vadou, která má za následek nezákonnost napadeného rozsudku ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

[17] Již tato vada je dostatečná pro zrušení napadeného rozsudku. Aby však Nejvyšší správní soud vyčerpal celý § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., zabýval se dále také namítanou vadou nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů. Podle konstantní judikatury se za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů považuje především takové rozhodnutí, v němž nebyly vypořádány všechny žalobní námitky; dále rozhodnutí, z jehož odůvodnění není zřejmé, proč právní argumentaci účastníka řízení soud považoval za nedůvodnou a proč žalobní námitky považoval za liché, mylné či vyvrácené; rozhodnutí, z něhož není zřejmé, jak byla naplněna zákonná kritéria, případně by nepřezkoumatelnost rozhodnutí byla dána tehdy, pokud by z rozhodnutí nebylo zřejmé, které podklady byly vzaty v úvahu a proč (srov. rozsudky ze dne 28. 8. 2007, č. j. 6 Ads 87/2006-36, č. 1389/2007 Sb. NSS, ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 As 10/2005-298, č. 1119/2007 Sb. NSS, ze dne 11. 8. 2004, č. j. 5 A 48/2001-47, č. 386/2004 Sb. NSS).

pokračování

[18] Stěžovatelka namítla, že se městský soud nevypořádal se závěrem vyplývajícím z nálezu Ústavního soudu ze dne 12. 11. 2019, sp. zn. Pl. ÚS 19/17, a z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2023, č. j. 2 Afs 395/2020-55, na které poukázala (až) při jednání. Z nich v obecnosti vyplývá, že údaje požadované po subjektu ve formuláři pro správní orgán musí být stanoveny právním předpisem. Ústavní soud tento požadavek zdůvodnil tím, že: „[j]en tak je možno zajistit pro plátce předvídatelnost údajů, které po nich bude stát požadovat. Bez významu pak jistě není ani možnost případné abstraktní kontroly ústavnosti ze strany Ústavního soudu, která je v případě pouhého formuláře vyloučena.“ Stěžovatelka na daný závěr upozornila, neboť vyšlo najevo, že orgány sociálního zabezpečení akceptují i přehled o výši pojistného, kde je vykázáno na příslušném řádku pojistné přesahující zákonem stanovených 7,1 %, a to konkrétně hodnotu dosahující až 7,171 % (stěžovatelka vykázala 7,1987 %), přičemž tuto hodnotu (hranici) nestanoví žádný právní předpis.

[19] Dále stěžovatelka namítla, že se městský soud nevypořádal ani s argumentací vycházející z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 4. 2025, č. j. 7 Afs 136/2024-36, na který rovněž poukázala (až) při jednání. Zde se Nejvyšší správní soud věnoval výkladu termínů *vada obsahu* a *vada struktury* u formulářových podání v oblasti správy daní. Stěžovatelka na tento judikát upozornila na podporu svého žalobního tvrzení uplatňovaného od počátku, že se nedopustila chyby ve formátu, struktuře a tvaru ve smyslu § 123e odst. 2 písm. a) zákona č. 582/1991 Sb., nýbrž pouze chyby v obsahu.

[20] Nejvyšší správní soud dává zapravdu stěžovateli, že městský soud na namítaná rozhodnutí ve svém rozsudku nikterak nereagoval a argumentací jejich závěry nevypořádal. Není tedy zřejmé, jaký postoj městský soud k příslušné argumentaci zaujal, tzn. zda ji považoval za (ne)správně uplatněnou, (ne)relevantní či (ne)důvodnou. Nejvyšší správní soud si je vědom toho, že soudy nemají ani z hlediska přezkoumatelnosti povinnost reagovat na každou dílčí argumentaci a tu obsáhle vyvrátit. Předmětnou argumentaci však považuje za natolik relevantní (související), že její úplné přejití shledává v rozporu s požadavky na přezkoumatelnost soudních rozhodnutí. Zároveň nelze konstatovat, že městský soud proti předmětné argumentaci postavil vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyložil tak, že v jeho konkurenci nemůže reálně obstát. Nejvyšší správní soud proto shledal, že napadený rozsudek je rovněž nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů.

[21] Lze tedy shrnout, že řízení o žalobě bylo zatíženo vadou mající za následek nezákonnost napadeného rozsudku, který byl shledán také nepřezkoumatelným. Důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. byl proto naplněn. S ohledem na tyto vady žalobního řízení se již Nejvyšší správní soud nemohl zabývat namítanou nezákonností napadeného rozsudku.

IV. Závěr

[22] Nejvyšší správní soud na základě výše uvedeného dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první před středníkem s. ř. s.). Městský soud bude v souladu se závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu (§ 110 odst. 4 s. ř. s.) povinen o žalobě

rozhodnout znovu. V novém řízení rozhodne i o náhradě nákladů řízení o této kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 věta první s. ř. s.)

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. února 2026

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu